

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

nifi abjecti Paftores, qui ab Angelis eo mif-
fi funt.

Hoc exemplum humilitatis eft, quam à
Chrifto difcere nos oportet, Matth. 11. v.
29. *Quid præfepe aliud fuit, quam cathedra
Chrifti, ex qua humilitatem nobis commendavit,*
ait Auguftinus. Proinde erubefce fu-
perbe cinis, Deus fe humiliat, & tu
te exaltabis, ait Bernhardus, 1. Petr.
5. v. 6.

Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fluit
1. *Ex indiciorum cumulo*, Ex qui-
bus certo perfpicimus, Chriftum promif-
fum mundi Meffiam effe. Id ostendi-
tur nobis in prælecto Evangelio, in quo
Evangelifta circumftantias narrat, quæ
circa nativitatem Chrifti observanda hæc
funi:

1. *Tempus*. Meffias venturus erat, fee-
ptro de Judæa ablato, ut Jacobus prædixe-
rat, Gen. 49. v. 10. quod & factum eft: e-
rant enim Judæi, cum Chriftus nafceretur,
fub Dominio Augufti Romani Imperatoris
qui & cenfum illis indixit, hinc ipsi co-
ram Pilato confitentur: Non habemus Re-
gem, nifi Cæfarem, Ioh. 19. v. 15.

2. *Locus*. Meffias nafciturus erat in
oppidulo Bethlehem, ut Micha du-
dum prædixerat, cap. 5. verf. 2. hoc iti-
dem impletum, ut Evangelium noftrum
indicat.

Hoc vero non fine caufa factum: Beth-
lehem enim interpretative eft domus pa-
nis, ideoque æquum fuit, ut panis vitæ, qui
de cælo descendit, ut daret vitam mundo,
ibi nafceretur, Ioh. 6. v. 33, maxime, quia

prædictum, quod ex hoc oppido Dux vitæ
oriundas effet, Mich. 5. v. 2.

3. *Genus*. Meffias futurus erat germen
Davidis, Ieremias 23. verf. 5. furculus ex ra-
dice Ifai, Efaías 11. verf. 1. Filius Davidis,
2. Samuel. 7. verf. 12. Filius virginis,
& ita femina mulieris, non femina viri, Efa.
7. v. 4. Gen. 3. v. 15. Supra communem na-
turæ curfum, modo novo & infveto, Ier.
31. v. 22.

Utrumque in Chrifto ita impletum.
Natus enim eft ex femine Davidis, quoad
carnem, Rom. 1. v. 3. qualis etiam agnitus
fuit à muliere Cananeâ, clamante: Domine
Fili David, miferere mei, Matth. 15. v. 22. à
cæco fecus viam vociferante: Iefu, Fili
David, miferere mei, Luc. 18. v. 38. Pharifæi
interrogati, quid de ipfo sentirent, & cujus
Filius effet? refpondebant, Davidis, Matt.
22. v. 42. Turbæ item, quæ præcedebant,
& fequebantur, in ingreffu ejus, clamabant,
dicentes: Hofanna filio David, Matth. 21.
verf. 9.

Hoc mirabiliter ita à Deo procuratum
eft, Stirps Davidis tum valde præcifâ erat.
Herodes præcipuos ex illa trucidari juffe-
rat, quod vero reliquum, id inftar rugurii
erat, qualia funt in vineis, & inftar rugurio-
li in quo pernoctant in cucumerariis hor-
tis, Efa. 1. v. 8. Nemo ex hæc familiâ Regem
amplius proditurum fperaffet: verum cum
omnia ferè desperata effent, Deus præcla-
rum germen, ex arida ftirpe Ifai propullu-
lati faciebat, quod erat Meffias, cui quidem
non fpecies & decor, ut ipfo quilibet de-
lectari potuerit, Efa. 53. v. 2. fed quotquot
repperunt eum, dedit potestatem filios
Dei fieri, Ioh. 1. v. 12. & fic mirabile fecit

con-

confilium, & magnificavit fapientiam, Ela. 28. v. ult.

Sic Matrem quod concernit, nec in illâ aberravit Chriftus, fed vere illa virgo, dicere potuit: Virum non novi, Luc. 1. v. 34. idque ideo factum, Auguftino dicente: *Ut careret peccato, qui venerat, ut tolleretur peccatum.*

Non igitur dubitemus, quin Meflias noster, quem colimus & adoramus, verus Meflias fit, quem Deus mittendum promifit, adeoque cum Andrea dicere poffumus: Invenimus Mefliam, Joh. 1. v. 41.

2. *Ex latro Angeli nuncio.* Sic enim ait ille ad Pastores Bethlehemitico: Nolite timere, ecce! annuncio vobis gaudium magnum.

Filii hujus feculi & ipfi gaudium suum habent, hinc *in divitiis*, ut dives ille rusticus, Luc. 12. v. 19. Ille *in deliciis*, ut dives epulo, qui induebatur purpurâ & byffo, & epulabatur quotidie splendide, Luc. 16. v. 19. Ille *in gloria nominis*. Internum eorum, domos suas in æternum, & tabernacula sua à generatione in generationem, & celebria reddunt nomina sua super terram, Pfal. 49. v. 12. Verum hoc gaudium transitorium est. Transit enim mundus, & concupifcentia ejus, 1. Joh. 2. v. 17.

Cum olim in summâ annonæ caritate Samariæ, castra Benhadad Regis Syriæ omni abundantia instructa, à Syris derelicta invenirent quatuor leprosi, dicebant illi: Hæc dies boni nuntii est. Si tacuerimus, & expectaverimus, usque mane, inveniet nos iniquitas, 2. Reg. 7. v. 9.

Verum hodiernum nuncium, quod Angelus cœlitus affert, multo melius est, per Christum enim, qui ex Mariâ virgine Beth-

lehem in obscuro stabulo natus est, à spiritualibus hostibus nostris & aternâ fame redempti sumus, utpote qui in mundum venit, ut vitam & abundantiam habeamus, Joh. 10. v. 11.

Quanto majus itaque hoc benefici um: tanto magis causam lætandi habemus. Beatus populus, qui scit jubilationem, Pfal. 89. v. 16. Hæc est dies, quam fecit Dominus, exultemus, & lætemur in eâ, Pfal. 118. v. 24. 25.

3. *Ex universali merito.* Ecce, ait Angelus, evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo. Hic nemo prorsus exclusus est: Chriftus est Salvator omnium hominum, maxime vero fidelium, 1. Tim. 4. v. 10.

Hoc solatium limitari nequit, ut diceres, per voculam omnium non singulos generum, sed genera singulorum intelligi. Neutiquam: utrumque potius complectitur. Chriftus omnibus hominibus natus est: Sicut per unius delictum in omnes homines condemnatio venit, sic & per unius justitiam in omnes homines justificatio vitæ, Rom. 5. v. 18. Natus quoque est generibus singulorum, Judæis & Græcis, viris & mulieribus, non enim personarum acceptor est Deus, Act. 10. v. 34. 35.

Quando igitur Satanas his cogitationibus infestat nos, Chriftum nihil ad nos attingere, venisse eum tantum in mundum propter electos & c. non absterreamur hæc tentatione: sed recordemur verborum, quæ Angelus Domini hic, Chrifto nato publice proclamat, nosque vera fide includemus iis. Quod enim omnibus factum, ab eo nemo exclusus est, nisi qui incredulitate sua hac gratia privat se. *Exul-*

tate omnes Chriftiani ! exclamat Auguftinus: *Natalis eſt Chrifti. Exultate ſervi, Natalis eſt Domini, Exultate liberi, Natalis eſt liberantis.* Quodſi igitur quis damnatur, non ideo damnatur, quod à Chriſto non redemptus eſſet: ſed quia non credit in nomen unigeniti Filii Dei, Joh. 3. v. 18.

De Secundo.

Restat *Cautela*, quæ tres complectitur Regulas, quarum

1. *Adverſitatem tolera.* Joſeph & Maria ad egeſtatis terminos redacti erant, attamen id æquo animo tolerant, & deſcripti, ad cenſum, haud inviti comparant, ut particulam ſuam exſolvant.

Nos exemplo eorum inſtructi, non modo in genere crucem, quæ nobis à Deo imponitur, patienter feramus, cum Micha dicentes: *iram Domini portabo, c. 7. v. 9.* ſed & in ſpecie, ratione paupertatis ne deſperemus, probe perpendentes: quod bona & mala, vita & mors, paupertas & divitiæ à Deo ſint, Sir. 11. v. 14.

Pauperes magnam prærogativam præ divitiis habent.

1. Enim placide dormiunt: ubi ex adverſo vigilia divitiarum tabefacit carnes, & cogitatus illius aufert ſomnum, Sir. 31. v. 1.

2. Tutò peregrinari & iter facere poſſent, prædones non pertimeſcentes.

-- Cantat vacuus coram latrone viator,

inquit Juvenalis.

Cum Nebucadnezar Hieroſolymam poſt trinam obſidionem caperet, Rex Juda Sedecias cum Principibus & Purpuratis

captivus abducebatur, pauperes vero populi relinquebantur in regione, Jer. 52. v. 10. ſeqq. Ita fieri amar tempore belli, ibi pauperes non habent, quod magnopere pertimeſcant, ubi enim nihil eſt, Cæſaris & Suecorum juridiſſio ceſſat. Qui vero opibus inſtructus eſt, undiquaque oppugnatur. Sicut malus, ſive pirus, quæ malis aut piris redundat, hinc inde ſuſſibus & lapidibus impetitur: quæ vero fructibus deſtituitur, nullo modo læditur.

3. Quoque ex experientia diſcunt:

-- quam parvo licet producere vitam,

Et quantum natura petat.

Ut Poëta Lucanus canit,

Socrates aliquando forum perambulans cum multa ibi venum proſtare cerneret, dicebat ſecum: O quam multis ego non indigeo! Hac quoque in parte egeni opulentos antecellunt, quod abundante ſupelleſtile, aliisque rebus, quibus divites luxuriantur, non indigeant, ſed quando aquam & panem, & veſtimentum & domum habent, quo tegete poſſunt, quorum nos pudet, contenti ſunt, Sir. 29. v. 28. idque magnus queſtus eſt, 1. Tim. 6. v. 6.

4. Deo quoque commodius ſerviunt, nec tot impedimenta habent, ut divites, qui à ſollicitudinibus, & divitiis, & voluptatibus vitæ euntes ſuffocantur, & non referunt fructum, Luc. 8. v. 14.

5. Majori quoque cum animoſitate mûdo valedicere poſſunt. Divites cor divitiis appoſuerunt, Pſal. 62. v. 11. & quando mors eos eſt avocatura, moleſte ferunt, quod ex divitiis nihil ſecum auferre poſſunt, Pſal. 49. v. 18. hoc ipſo vero devotio

eorum